

Előfizetési ár:

Helyben, háshos hordva

Negyedévre . . . . 2 korona.

Félévre . . . . . 4 korona.

***

Vidékre, postán küldve

Negyedévre . . . . 3 k. 50 fl.

Félévre . . . . . 7 k. — fl.

***

Egyes szám 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS POLITIKAI NAPILAP

Meglátom minden nap
hát és
annaputáni nap kivételével

***

Szerkesztő és Kiadóval:

Budai-nagy-úton 151 m.
(Juhász-ház).hova a lap szellemi és anyag
részére vonatkozó újsá-
dolgok intézendők.

***

Egyes szám 2 fillér.

A KECSKEMÉTI ALSÓ- ÉS FELSŐKERÜLETI FÜGGETLENSÉGI 48-AS PÁRT ÉS NÉPKÖRÖK HIVATALOS LAPJA

Felelős szerkesztő: HAJDU JÓZSEF.

Telefon 141. sz.

Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

„Megvalósítható” program.

Kezdjük úgy, mint a 60-as évek elbeszéléseit: nyájas olvasó! Ne olvass te politikát, ha nem muszáj. Ha mégis olvasni akarsz, üsd föl hazánk történetét a Habsburgok óta — akárhol: szakasztott az a helyzet most és mindörökké.

Alkudozással, licitációval kísérleteznek. Magyarország kapujában megütik a császári dobot: egy, kettő, ki ad többet érte. Tudniillik a hataloméért. Lehetőleg olyan embert keresnek, aki az egész országot, annak rongyos alkotmányjogi fundamentumával, a szabadelvűség töredezett ablakaival, szoval minden felszerelésével együtt azonnal szállítaná — Bécsnek, a Burgnak, a császárnak.

Valaki azt mondotta, hogy a kormányzás a kompromisszumok láncolata. Van benne igazság. A kormányzásnak a parlamenti pártok ugyanazon egy közjogi alapon állanak, ott a nemzeti haladás eszközeit kompromisszummal, egymás elvei iránt való kölcsönös engedelmekkel választják meg a pártok. De ahol egy nemzet függetlenségének, önállóságának, önrendelkezési jogának megnyilatkozásával az uralkodó akarata áll szemben, ott a kettő között minden kompromisszum: a nemzet önrendelkezési jogának, függetlenségének elárulása.

Hanem hát persze: az uralkodónak szabad a nemzet többsége ellen cselekedni. De a nemzet többségének nem szabad az uralkodóval szemben a nemzet jogait érvényesíteni. Ez a hazug közjogi teoria szülte meg a „megvalósítható” programot.

Megvalósítható program az, amelynek megvalósítását az uralkodó nem ellenzi.

Hát akkor mire való volt a közjogi ellenzék 40 esztendő küzdelme, ha meg nem valósítható ideálokért küzdött s ez ostoba küzdelemben fecsérelte erejét és vesztegette az ország pénzét? S mit ér többségre jutása, ha programját meg nem valósíthatónak nyilvánítják? Vagy csak közjogi része nem valósítható meg, de a gazdasági igen? Hát nem a gazdasági rész: az önálló bank idézte föl az alig elpihent válságot? — Hát megvalósítható az önálló bank?

Van rá remény — mondják! Hát akkor ne taktikázzanak, ne alkudozzanak gazdaságunk bizonytalan

helyzetének kárára 50 percentre. — Amennyi remény van az uralkodó jóakarataból a törvényben biztosított nemzeti bank felállítására, ugyanannyi a remény közjogi követeléseink megvalósítására is. Mert mindezeket a magyar király ellenzi.

Ha pedig nincs más megvalósítható program, mint amit az uralkodó esetleg megenged, akkor egyetlen kormányzási program az uralkodó akarata. Akkor lári-fári minden alkotmány. Akkor haszontalan idő és pénzpocsékolás minden parlament, mert az uralkodó a maga kormányzási programját néhány tisztviselővel kidolgoztatja s nem kell 453 törvényhozót ingyen fizetni csak azért, hogy közülök egy-néhány az ország színe előtt szájaskodhassék.

Orosz dumára, mely a cár akaratainak engedelmes szolgája, nincs szükségünk!

A függetlenségi párt négyszáz esztendő közjogi küzdelemnek letéteményese. Négyszáz év alatt e nemzet függetlenségéért vérrel aldozó hősök örököse. De most azt tekinti megvalósítható programnak, amit az uralkodó megenged, akkor vagy szelmalom harcot folytat, vagy lemond elveiről, megtagadja multját s beáll a Deák Ferenc megvalósítható programjának végrehajtójává.

Ezt akarja az uralkodó is. Ez az oka, hogy alkotmányos kötelessége dacára nem engedi a többség akaratainak megvalósítását, hanem a kisebbséggel akar kísérletezni. Pedig amíg a függetlenségi párt volt kisebbségben, addig annak vezérét soha meg sem hallgatta egyetlen egy kormányválságnál is. Most pedig azok viszik a vezető szerepet, akiknek vagy semmi, vagy nagyon kevés befolyásuk van a törvényhozásban.

Mi nem vagyunk a politika bosszorkány konyhájának közelében sem. S azért nyíltan kimondjuk: csak kétféle program van. Egyik az uralkodó, másik a nemzet programja. — Hogy melyik valósítható meg: az a nemzet áldozatkészségétől, önfeláldozásától, kitartásától függ. Mi bizunk a nemzetben s annak parlamenti többségében: a függetlenségi pártban, hogy multját meg nem tagadja, programját cserben nem hagyja. De szeretnők hinni azt is, hogy becsületes ember, még más pártállású sem vállalkozik a császár programjának megvalósítására. S aki erre vállalkozik, azzal elbánik a nemzet.

Döntés szerdán. Ma végre ki van tűzve a hat hónap óta húzódó válságban a legfelsőbb döntés határnapja. Ő felsége vasárnap egy újabb audiencián közölte Wekerle Sándor miniszterelnökkel, hogy szerdán, e hónap huszadikán fog a kormány lemondásáról dönteni. Mielőtt azonban e döntés megtörténne, még egyszer meg akarja hallgatni a kabinet tagjainak véleményét. A végleges elhatározás szerint **a külön kihallgatások helyett minisztertanács lesz a király elnöklésével.**

Wekerle miniszterelnök, aki vasárnap este érkezett vissza Bécsből, a mai délelőlt folyamán közölte minisztertanácsával kétszeri kihallgatásának eredményét.

A Ház holnapi ülésén, e nevezetes minisztertanács s a vele járó döntés megtörténje utánra napolja el magát.

Birákat titkos minősítése

Egy megbotránkoztató rendeletről.

Az alábbi cikket a Szabadkan megjelenő „Tisztviselő Ujság” című lapból vesszük át. Nem fűzünk a cikkhez semmi megjegyzést, mert eléggé beszél az maga arról a szégyenletes tényről, hogy a „független” magyar bírói kar fölé törvénytelen módon, lealázó, sőt megbecsületlenítő titkos minősítést állítottak, kiszolgáltattva a bírákat feljebbvalóik önkényű hatalmának. Az erről szóló cikk így hangzik.

Számталanszor kimutattuk már, hogy a magyar bírákat egy törvénytelen titkos rendelettel kormányozzák, amely ellenkezik nemcsak minden alkotmányos szabállyal és közjogi rendelkezéssel, hanem a legegységesebb humanizmussal és méltanyossággal is.

A titkos minősítés gyalázatos rendszere már haldoklik ugyan, de még sokáig agonizál. Hogy a késői kornak fogalma legyen arról a vakmerő merényletről, amit ezzel a rendelettel a magyar bírói függetlenség ellen elkövettek, mi ime bő kivonatban közöljük azt a rendeletet, amely annak idején csupán az elnököknek, vezető ügyészeknek és járásbíráknak küldetett meg. A rendelet a következőket tartalmazza:

„Tudomás és megfelelés végett közlöm . . . urral . . . a . . . kir. ítélőtáblai Elnök Ur 1909. évi december . . . -án . . . titk. Elnöki sz. a kelt iratát, melylyel közli az ig. miniszter ur f. hó 23. án 71169—1900. IV. I. M. sz. a. kelt az 1901. évi január hó 1. napjától kezdődő hatálylyal a következő szabályokat életbeléptető rendeletét.

1. Ama fontos közérdeknél fogva, mely a minősítések helyességéhez és igazságához fűződik, szükséges, hogy a felügyeleti hatóságok a minősítéseknél a lehető legnagyobb alaposággal és gondossággal mérlegeljék mindazon adatokat, melyeket e célra a) a közvetlen érintkezésből és megfigyelésből merített tapasztalat, b) a kimutatások, c) a felügyeleti vizsgálatok eredményei szolgáltatnak.

2. A minősítéseknél a következő fokozatok alkalmazandók:

a) a bírák és a segédszemélyzet (jegyző, aljegyző, joggyakornok) minősítésénél:

Képzettség:	Itélőtehetség:	Felfogás:	Szorgalom:
I. jeles,	éles,	gyors,	fáradhatatlan,
II. jó,	helyes,	jó,	kellő,
III. gyenge,	gyenge,	gyenge,	hanyag
stb., stb.			

A jegyzék „Észrevételek” rovatában kiemelendők az olyan körülmények, melyek a minősítésre befolyással voltak, de amelyek a kimutatások számszerű adataiból fel nem ismerhetők, (pl. a bírónál az, hogy tevékenysége csak az érdemileg könnyű elintézésű ügyekre és a segédek által készített elintézésre revidiálására szorítkozott, úgy nehéz, bonyolult ügyeket dolgozott fel.)

Ugyanebben a rovatban jegyzendő fel a netalán bekövetkezett aggkór (jelzése: agg), az oly fegyelmi büntetés, melynek hatálya még nem szűnt meg (f.), a fegyelmi eljárás folyamatba lépte (f. foly.), beteges állapot (bet.), összeférhetetlen természet (ö. f.), megbízhatatlanság (mb.), felületesség (fel.)

A járásbíróknál alkalmazott mindenik bírónál ki kell emelni a minősítési jegyzékben az „Észrevételek” rovatában azt, hogy az illető alkalmas-e hivatalvezetésre vagy sem?

Ugyancsak az észrevétel rovatban jegyzendő fel a meg nem felelő magaviseletre valló, vagy a hivatali tekintély hátrányosan érintő jelenségek: (pl. iszákoság, jellemgyengeség, könnyelmű adósságszinálás, léha családi élet stb.), valamint itt tüntetendő ki azok az előnyös tulajdonságok is, amelyek egyeseket bizonyos állásokra másoknál előnyösebben minősítenek. (Kiváló előadás, különös szakismeret stb.)

A megjelölt szempontok a pályázatok alkalmával is irányadóul szolgálnak a minősítésre. Ily alkalommal a minősítésnek arra is ki kell terjednie, hogy a folyamodó mennyire alkalmas arra az állásra, amelyre pályázik?

Ime, itt az írás, olvassatok és gyönyörködjétek benne kedves „független” bírótársaim. Gyönyörködjétek és hizelegjétek a főnököknek, akiknek ki vagytok szolgáltatva szöröstitől, bőrsőtől. Övék a ti jövőtök, a ti magán és családi életetek. Ő mondhat véleményét titokban jelleme tekről, tudásotokról, modorotokról, mindenről. Ő illethet benneteket titokban becsületsértő, piszkoló, meggyalázó kifejezésekkel. Titokban jogorvoslat, megtorlás és bünhődés nélkül. Gyönyörködjétek!

A temetők aethetikája.

Rövid idő múlva ránk köszönt a temetők ünnepe a maga nagyságos gyászával, hogy zarándoktra indítsa az élőket abba a csendes, nagy birodalomba, amelynek uralkodói jogarát Imperátor Mars tartja a maga esontos öklében s ennek egyetlen intésével egy pillanat alatt nivellálja a legnagyobb rangkülönbséget, könnyedén áthidalja a legtátongóbb társadalmi űrt és megteremtí az ideális állapotot, hogy a föld férge épp oly pompás étvágygyal lakmározik a pókhasu bankár zsirpárnáin, mint ahogy egy másik fereg a falábu koldus petyhüdt bőrének esik neki.

Ebben a csupa egyenlő cadaverekkel teli világban nemi különbséget, hivalkodó hangulatot, terpeszkedő gögöt csak az élők hoznak a temetők ünnepén s e napon az eddig egy végtelen sima távlatba tekintett szem meg tudja különböztetni a

gögös márványobeliszket, mely alatt valami jól szituált örökhatyó nagybácsi pihen a gyönyörökkel teli élet fáradalmait, attól a korhadt fakerecszettel jelzett sirtól, amelynek mélyén pihenő halottért a fenn-tartóját vesztett éhező család hullatja fájdalmas könnyeit . . .

A halottak ünnepén azonban mind a két sir megkapja a maga szomoró virágdiszty, apró méceseit, szegényes viaszgyertyácskáit.

De itt álljunk meg egy pillanatra, mert voltaképen ennél a pontnál kezdődik a temetők aethetikája.

Vajjon csakugyan „virágdisz” az, amit a gyászos ünneplők elvonulása után a sírokon látunk?

Nem. Vannak itt szegényes, tarka papircsfrangokból készített, derűsen piros-fehér körök, drótrafűzött színes bőrdarabokból készített összerakott karikák, zörgő micsodákból összetákolt virágutánzatok, gyöngyökből konstruált, koszoru formájú képrámák. Középen az elköltözött arcképpel s valamennyi hamisított tarka barokk között ez a legvisszatartóbb, mert csak egy napra díszíti a sirt, aztán hazaviszik, vissza a skatulyába, ahol ismét pihen egy esztendeig, mint a legtöbb művirág koszoru.

Ez a fukarkodó takarékoság, a kereskedelmi szellem, a számító ész, a kegyelettel fukarkodó kapzsiság valóságos profanizálása a temetők ünnepe fenségének.

A szegénység nem szégyen, annak gyáza tiszteltreméltó, de a fényüzéssel való kegyelethamisítás visszataszító.

Mint ahogy e napon elvisszük megemlékezésünk bánatos érzését a maga természetességében, szeretteink sírhantjához épp úgy, mint márványkeresztjeihez, legyünk a külső megnyilatkozásában is természetesekek.

Virág, valódi virág, a temetők leg szebb ékessége, mely mint ahogy a hétköznapi sivárság egyenlősége nem tűri disszonanciát a halottak birodalmában, annak egységét ünnepi köntösben sem bontja meg s ha a hivalkodó gög virágkincsekkel büszkélkedik is, mint úgy ama alkotó Természet szülötte, a maga szerénységében mégis testvért talál benne a szegény ember egyszerű őszirózsa koszorúja.

Árfolyama lines a kegyeletnek s éppen ezért ne bontsuk meg a legfenségebb birodalom mennyei egységét. Virágot, igazi virágot tegyünk szeretteink sírjára, s ezek a virágok, mint kegyeletünk, meleg szeretetünk megemlékezésének élő tanúi, ott hervadjanak el, olvadjanak egybe az elmulás örök szellemével.

NAPI HIREK.

Kecskemét, október 19.

— Személyi hír. Makay István kataszteri biztos ma Kecskemétre érkezett, hogy a járási mintaterveket felülvizsgálja.

— Pénzügyi bizottsági ülés. A városi pénzügyi bizottság ma délután 3 órakor ülést tartott, mely alkalommal tárgyalta a ref. főgimnázium építkezési céljaira az egyházközség által felkért telekrész ügyében beadott kérelem, valamint a művésztelep létesítése ügyében a festőművészek által beadott előterjesztés.

— Kacsóh mint zeneesztétikus. A Műveltség Könyvtára második sorozatának első kötete „A művészet könyve” címen most került ki a sajtóból, tartalma a képzőművészetek s a zene fejlődéstörténete. A hatalmas kötet képzőművészeti részét Lyka Károly, a zenetörténeti részét pedig dr. Kacsóh Pongrác írta. A könyv zene-

történeti részére vonatkozólag „Az Újság” vasárnapi száma a következőket írja: A művészet könyve másik írójának, Kacsóh Pongrácnak pedig, aki a kötet második részének, a zene fejlődéstörténetének a szerzője, több dícséretet nem juttathatunk, mint hogyha elismerjük róla, hogy méltón áll meg Lyka Károly mellett. Azt a tartalmasságot, szellemességet és előadó művészetet, amely Lyka képzőművészeti fejtegetéseit olyannyira becsessé teszi, megtaláljuk Kacsóh Pongrácnak, a kitűnő zeneszerzőnek és zeneesztétikusnak négy fejezetében is, melyekben a zene őskorától, amikor a ritmus uralkodott, a melódia uralmával jellemezhető zenei ókoron és a polifónia ucalmat hirdető és dokumentáló zenei középkoron keresztül elvezet bennünket a zene ujkorába, amelyben a harmónia emelkedik uralkodó elemmé. Abban az anyagban, a melynek utvesztőin Kacsóhnak el kell kalauzolni az olvasót, igen sok az olyan részlet, a mely tulságos szakszerűségénél fogva egykönnyen szárazzá és unalmassá válhatik a laikus olvasó részére. Kacsóh azonban színes és szuggesztív stílusával mindig szerencsésen elkerüli ezt a veszedelmet. Es példának okáért, akár a görögök és rómaiak zenéjéről beszél, akár a hangjegyírást vagy a zenei középkor hangszereit ismerteti, akár az ujkori szimfonikus zene fejlődését mutatja be, mindig leköti, állandóan ébren tartja, olykor még izgatja is az olvasó érdeklődését. Több igazán nem telhetik a tudomány népszerűsítőjétől.

— A vetések állása. A földmívelésügyi miniszternek a vetések állásáról kiadott hivatalos jelentése szerint október első felében enyhe, száraz időjárás uralkodott, melyet az ország több vidékén kisebb nagyobb mérvű helyi esőzés szakított meg. A kedvező enyhe őszi időjárás a még kint levő termények betakarítását, valamint az őszi szántó-vető munkákat elősegítette, illetve azok sikeres befejezését tette lehetővé. Helyenként esőzés is fordulván elő, ezzel a talaj szükséges nedvességét is elnyerte és a talajmívelő munkának kedvező körülmények közt való végzését, valamint az elvetett mag jó kelését segítette elő.

— Filler-estély. A Felsőkerületi Függetlenségi párt és Népkör november 7 én, 28 án, december 12 és 26 án tartja saját helyiségében a minden évben szokásos filler estélyeit.

— Kisiparosok szervezkedése. A szegedi kisiparosok tegnap délután nagygyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy politikai pártot alakítsanak és a kisipar parlamenti képviseltetésére töreksszenek az egész országban. A nagygyűlésen mintegy 500-an jelentek meg. A gyűlésből üdvözlő táviratot küldtek a kabinetiroda utján a királynak.

— Gazdák figyelmébe. A gazdákat nem lehet eléggé figyelmeztetni arra, hogy a hulló gyümölcsöt felszedjék. A lehullott gyümölcsnek gyors felszedésében egyik legjobb szerét bírjuk annak, hogy az alma- és szilvamoly ellen küzdjünk, amelyek a gyümölcs korhadását és lehullását idézik elő. A hulló gyümölcsben hernyók vannak, amelyek a földre kerülve, a gyümölcsből kimasznak, rolytekhelyeken bebábozódnak és új nemzedéket hoznak létre, amely a pusztítást tovább folytatja.

— Halálos ítélet. Karánsebesről jelentik: Az esküdtbíróság Mirosl Almazán Pávelt édesatyja meggyilkolására való felbujtás miatt kötéthalálra, Görgeit, mint tettest pedig élethossziglan tartó fegyházra ítélte. — Így kell elbánni az apagyilkossal.

**Angolszabó
műterem.**

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Kecskeméten, a ref. bérpalotában (Aszódi Testvérek mellett) angol férfiszabó műtermet nyitottam, ahol eredeti angol és belföldi szövetekből nagybecsű rendelőim izlése szerint, a legolcsóbb áron a legdivatosabb ruhákat állítom elő. Kérve a n. é. közönség b. pártfogását. Vagyok tisztelettel

Faragó Gyula
angol férfi-szabó.

— **A városok milliói.** Tagadhatatlan, hogy fejlődni csak az a város képes, a melynek meg van hozzá a kellő anyagi, ahol pedig ez utóbbi hiányzik, ott kölcsön útján segítenek magukon a városok. Egyik másik város azután annyira hozzá szokott már a kölcsönpénzhez, hogy anélkül szinte ekzisztálni sem tudna, ez okból a belügyminiszter pl. Nagyvárad kölcsönét nem engedélyezte a 65 évi törlesztést, valószerűleg azon oknál fogva, hogy aki felveszi a kölcsönt, az törlessze is, és ne hagyjon tisztán terheket az utódokra. Egyébként nem lesz érdektelen leközelni, hogy ujabbban mely törvényhatóságok és minő kölcsönöket vesznek fel. — Ime a drága liszta: Békésvármegye 1.400.000, Debrecen 500.000 Cegléd 1.325.000, Hódmezővásárhely 647.000, Kolozsvár 1.200.000 Nagybecskerek 200.000, Nvárad 4.350.000, Sátoraljaújhely 1.400.000, Székesfehérvár 1.200.000, Szolnok 2.000.000, Ujvidék tízmillió, Zólyom város 560.000 koronát. — E lisztában Kecskemét nem szerepel, nem ugyan azért, mintha a kölcsönpénzt megvetné, hanem mert mi tudjuk, és érezzük a legjobban, hogy mennyit kell törlesztés és kamat címén fizetnünk.

— **Meteor.** Vasárnap délután egyegyed hat óraker a szürkülő égboltozaton, északkeleti irányban, fényes meteor volt látható. Az intenzív fényű meteor eleinte egymagában volt látható, később azonban ketté vált s a kisebbik, gyengébb fényű követte az elsőnek irányát. Az érdekes és ebben az időben szokatlan természeti ragyogó tűneménynek, mely alig egy-két másodpercig tartott, igen sok bámulója akadt Kecskeméten.

— **Impregnált szőlőkaró.** A szőlőnek nagyon sok rovarellensége van. Ezek a rovarok rendszerint a szőlőkarók hasadékaiba fészkelik be magukat, ott tenyésznek, onnan szaporodnak s onnan indulnak irtó hadjáratra a szőlő ellen. Ez árthatmas féregnek legjobb irtószere, ha a karókat sűrű mézvízbe huzamosabb ideig áztatva impregnáljuk. Az ily mézvízzel impregnált karóba nem fészkel be magát a szőlőellenség.

— **Halál a fogházban.** Hétfőn hajnalban a rendőrség a Szegedi ut körül reszeg állapotban talált egy 26 év körüli tégsást. A rendőrök, miután oly részeg volt, hogy a nevét sem tudta megmondani, — behozták a központi őrszobába és ott elhelyezték kijózanodásáig. A pasas foje hátul véres volt, de nem tulajdonítottak neki semmi komolyat. Lefeküdt a pricesre és horkolva elaludt. Napközben többször benéztek hozzá és még mindig horkolt. Délután pedig már holtan találták. Kivitték a kórház halottas kamrájába, ahol csütörtökön fogják boncolni. Az orvosok azt hiszik agyszelhűdés ölte meg. A holt ember Dudás János téglás.

— **Kevés a sertés.** A marhavásárokon, melyeket mostanában Magyarországon tartanak, feltűnt, hogy elégséges ló, szarvasmarha és mérsékelt juhólhajtás mellett szokatlanul kevés sertést hajtanak föl. — A sertésvész és orbácnak tulajdonítható a sertésállomány állandó csekélysege sz országban.

— **Állatpiac.** Október 19. Sertés, fiatal, nehéz páronként 320 klg. felül 1.40 K., közép páronként 251—320 klg. 1.40 K., könnyű, páronként 250 klg. 1.36 K., páronként 45 kilóélet és 4 százalék levonással. Öreg, nehéz páronként 50—60 kl. élet és 4 százalék levonással 1.32 K. — Öreg nehéz, életsúlyban 1.08 K. — Borjú 1.00—1.10 K. életsúlyban.

Birtokváltások.

Csikai Pál megvette Szekeres Béla és társának szentkirályi 17 h. 281 n.-öl földjét 10000 K.

Farkas Ferenc megvette Tócsi Lajos ballószögi 4 hold 326 négyszögöl földjét 3200 koronáért.

SZÍNHÁZ.

Szerdán, okt. 20 án: *Elvált asszony.* (Páros bérlet)

Remény.

— Bemutató előadás. —

Hogy a Remény Heyersman e világhírű tragédiája, csak a modern színházaknak állandó műsordarabja, annak oka az, hogy benne nagy emberi érzések szántanak végig s az embereszményt helyezi mindenek fölé. A Marseillaise ésbontó dallama még mindig az emberi szabadságot jelenti s az abban feleselendő akkordok még mindig bántják azokat, akik a haladásnak s a felvilágosodottságnak ellenségei. Nálunk a budapesti Thália társulat volt egyedüli zászlóvivője a színpadon az eszméknek, ott kerültek sorra ama igazi emberi érzésből, nyomorból, az élet mélységeiből fakadó színművek, melyek a jövő színpad felé tartják a fátylát: a verizmust. S csupán e társulat tudta ezeket a darabokat úgy visszaadni a színpadról, hogy vissza is tükrözze a realis életet. A kecskeméti színpadon ez nem sikerült a legteljesebb mértékben. A mi színészeink jórészt a szavalásnak, a hangos deklamációnak hívei s az érzés őszintesége, az idegekbe kapó, megrázó játékmódot csupán Barabás Ella és Gellért Lajos színjátszásában tapasztalhattuk. Ez utóbbi egyébként a már megszűnt Thália gárdájából való s ebben a kitűnő társaságban is elsőrangú színész volt. De azért az előadás magas nivón állott. Ha belsősegekben nem is annyira adta vissza a darabot a maga eredeti vonatkozásaiban, de a gondos összevágó, pontosan betanult előadás keretében M. Margittay Gyula, G. Székely René, Szentcs. János, Lippichné, Z. Ilona, Dinnyés Juliska, Baróti Rezső, Ujj Kálmán, Réthy István, Balog Béla az említettek kivül nemesak hogy kiváltak, de határozott sikert arattak. A közönség érdeklődését mindvégig lekötötte az izgalmas tárgyú darab, taps, kihívás volt bőven. (f. i.)

Hamisító községi jegyző.

Választás panamával.

Lajosmizse szenzációja.

— A Kecskeméti Lapok tudósítójától. —

Aki báró Eötvös József „Falujegyzője” című kerképét olvasta, a községi közigazgatás elhanyagolt, panamaszagtól büzlő, önkényeskedő állapotáról szerzett tapasztalatait most kiegészítheti azzal a párját ritkító büncselekménnyel, amelyet Lajosmizse község főjegyzője követett el a folyó év első hónapjában hivatali hatalmánál fogva.

A főjegyző tette régóta foglalkoztatja az alsódabasi főszolgabíró utján a megye főügyészt s titokban folyt a vizsgálat mindaddig, míg a napokban a kecskeméti kir. törvényszék vádpanácsa a Lajosmizséről érkezett feljelentés alapján közokirathamisításért vád alá nem helyezte a megtevélyedett, bűn útjára tért főjegyzőt.

A kipattant titok, amelyről régóta különféle verziók keringenek a főjegyző községében, óriási szenzációvá nőtte ki magát s a főjegyző bűnéről lapunk munkatársának a következőket sikerült megtudnia. Teszary László alsódabasi főszolgabíró 1909. január első hetében hivatalos átiratot küldött Székely Lajos lajosmizsei községi főjegyzőnek, hogy az 1909. január elsejével megüresedett 10 községi képviselő tagsági helyére hirdesse meg a választást.

Székely Lajos főjegyző, akivel hivatalos eljárása miatt a lajosmizsei polgárság jórésze nem a legnagyobb szimpátiával érintkezik, most elérkezettnek látta az időt arra, hogy a képviselőtestületbe bi-

zalmi embereit ültesse be s az 5 akaratának így többséget teremtsen.

Meghirdette a választást és Ballaga Ferenc községi kisbíróval, a választás napját egyszer kidoboltatta holott a községi szervezeti szabályzat értelmében a választást háromszori kidoboltatással kellett volna a lajosmizsei polgárságnak tudomására hozatni.

Ezen szabálysértést még csak el lehetett volna túsolni s talán nem is lett volna belőle komolyabb baj, ha a főjegyző térvének keresztülvitelére csak a választás egyszeri kidoboltatását használta volna fel. Ezzel azonban nem elégedett meg. A választásra két bizottságot alakítottak s az egyik választási elnök hogy hogy nem Székely Lajos főjegyző lett, míg a másik választókerületben Pusztay Aladár tanító vezette a választást.

A választás a legnagyobb rendben le is zajlott. Csak az okozott óriási feltűnést, hogy a főjegyző választókerületében majdnem kétszer annyi szavazatot adtak le, mint amennyi szavazó polgár megjelent a választási urna előtt.

Pusztay Aladár a második választókerület elnöke gyanusnak találta a beérkezett szavazatoknak a megjelent választókhoz való aránytalanságát s megfellebbezte a választást.

A megindult vizsgálat azután igen kompromittáló adatokat hozott napfényre.

Székely Lajos főjegyző a választásnál mellette segédkező bizalmiférfiaknak kivallotta, hogy hogy került az a sok szavazó cédula az urnába. Elmondta, hogy a szavazó-lapokat ő dobta be az urnába akkor, amikor a bizalmiférfiak mással voltak elfoglalva s nem ügyeltek rá. A főszolgabíró a vizsgálat folyamán a dobolási jegyzőkönyvet is bekerete a főjegyzőtől, amely a választás kihirdetését úgy tüntette fel, hogy a választást a kisbíró a törvényszabta formák betartásával háromszor dobolta ki.

Amikor a főjegyző elszólása s a dobolási jegyzőkönyv meghamisítása napfényre került, a választásnál kisebbségben maradt párt a kecskeméti ügyészségnél okirathamisításért büntető feljelentést tett a főjegyző ellen.

A kir. ügyészség a feljelentés átvizsgálása után a vád feljelentését elutasította, ami ellen a feljelentők felebbezésel éltek. A főügyészség azonban a vádnak helyt adott s így a főjegyző ügye a kecskeméti törvényszékre került.

A törvényszék vádpanácsa a napokban foglalkozott is az ügyvel s a felek meghallgatása után Székely Lajos főjegyzőt közokirat hamisításért vád alá helyezte.

Anyakönyvi kivonat.

1909. évi október hó 17., 18. és 19-én.

Születések. Mezei Mária, Viola, Terézia ref, N. Kovács János rk, Szabó Rozália rk, H. Tóth József ref, Tasi Imre rk, Drahos István rk, Cseh György ref, Szabó Erzsébet ág hitv ev, Kocsis Ferenc rk, Festő Dömötör rk.

Halálozások. Kovács Erzsébet rk 6 hónapos, Börönte Gizella rk 18 napos, Pleskó János rk 42 éves, Kis Ferenc rk 2 hónapos, Kovács Ilona rk 12 napos.

Kihirdettek. Bognár István József rk Mátyus Rozália rk, Vajda János rk Szappanos Szabó Mária rk, Lévai Sándor rk Nagy Erzsébet rk, Patkós József rk Fekete Rozália rk, Bárdi Sándor ref Fülöp Ilona ref, Takács Sándor ref Jegyős Julianna rk, Máté Mihály rk Veszelovszki Margit rk, Fazekas Imre rk Kozák Erzsébet rk, Frank János rk Dilelján Verona rk, Novák Ferenc rk Kalas Mária rk.

Házasságot kötöttek. Puskás János rk Fehér Ágnes rk, Puskás József rk Nagyfejű Mária rk, Bognár József rk Puskás Mária rk, dr. Szondi Károly rk Bóka Mária ref, Zsidva Ferenc rk, Kovács Anna rk, Szabó László rk Szénási Julianna rk.

A Leszámitoló Bank palotájában levő

üzlethelyiségünk

azonnal kiadó. Értekezni lehet a gépgyár központi irodájában, Nagykőrösi-u. 20. szám alatt.

Olcsón eladó

tiszta búzaszalma, árpa-törek, rozspolyva, egy hold répatermésnek fele, többféle gazdasági-eszköz. Értekezni lehet özv. Nagy Lajosnéval, II. tized, Fűzes sor 4.ik szám alatt. 7876

Kiadó 9020

a Vásári-nagy utca 103. szám alatt fa-, szén-, termény-, vagy hasonló üzlethez alkalmas helyiségek, lakással. Értekezhetni ugyanott Szijjártó Testvéreknel.

Eladó ház és szőlő.

II. tizedben, Mária-körút 10 ik számú (vásártér mellett) ház, mely áll 4 utcai, 2 udvari szobából, üvegezett veranda, 2 konyha, istálló, pince; továbbá a Szent Miklósi-úti állomáshoz gyalog 10 percnire $3\frac{1}{2}$ hold jó bortermő és gyümölcsös szőlő szabadkézből, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni Kiss József tulajdonossal a fenti háznál. 9936

Megvételre keresek.

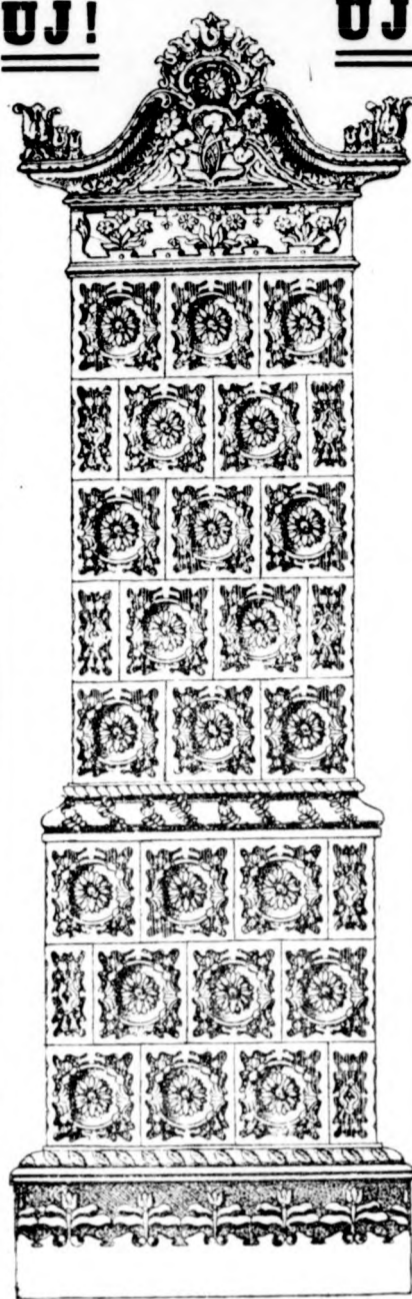
3 darab Kecskeméti Takarékpénztár Egyesületi részvényt, úgyszintén 5 drb Népbanki részvényt.

Balog László.

Budai-nagy-utca 189. szám. 9932

UJ! **UJ!**

Nagy raktár mindenemű cserépkályhák és takaréktűzhelyekből

Raktár helyiség: Nagykőrösi-utca 234. szám, bent az udvarban!

Fölülmulthatatlan, — gyorsmelegítő

cserépkályha

vasbetéttel. Egyszerű kezelés. Szabályozható rendszerrel, miáltal sok tüzelő anyagot megtakarítunk.

Bogovics és Leicht cserépkályha-készítők.

Kecskemét, IV. tized, Szarvas-utca 167.

A zsidó egyház Rákóczi-uton levő épületében

egy üzlethelyiség

november 1-ére kiadó.

Értekezni lehet SZIGETI LIPÓTNAL.

Saját pénzének ellensége, aki

kedves halottjai részére

SIRKÖVET

nem Vidovics Pál kőfaragónál szerzi be,
Kecskeméten, Collegium-tér
mert ott a legszebb sirkövek gyári áron
lesznek elárusítva.

Ugyanott régi sirkövek becseréltetnek
vagy rendkívüli olcsó áron ujja alakíttatnak.

Eredeti

Pfaff-varrógépek

az állványokban golyós-esapagyakkal
legszebb varrásra,
himzésre és stoppolásra kiválóan alkalmasak.

Egyedüli raktár:

Téby Lajos mechanikusnál, ahol
az eredeti amerikai
Wheeler & Wilson varrógépek is kaphatók
Kecskemét, Beretvas-szállodával szemben,
III. tized, Koháry-utca 194. sz.

Gyári telefon 163.

SÜRGÖNY!

Raktár telefon 169.

BORSAJTÓK, SZŐLŐZÚZÓK

30 százalék engedménnyel kaphatók

ig a készlet tart

a Kecskeméti Gazdasági Gépgyár és Vasöntőde Részvénytársaság

vezérképviselője: Szigeti Lipótnál.